

VISSZALÉPNI

Isten veled, kit látok majd holnap is,
jövőre és ötven évesen, mégis Isten veled.
Ezt a lépést nem tesszük meg sosem.
Ha meghalnál, vagy Kínába költöznél,
agyamba véshetném alakodat.
Kényszerítenél, hogy egésként lássalak,
mint az elveszett dolgokat.
Szemléljük egymást naponta, aprólékosan,
míg az elválás új, teljes embert mutat.

Egyszer kérdezted, és nem tudtam válaszolni,
el tudjuk-e hagyni a mindennapi trükköket,
a név és az arc hitelesített ámulását,
a valódi identitásunk? Ha még érdekel,
most megkockáztathatok egy választ.
Az emberi faj kicsi és magányos,
és ezen a köves bolygón, amit művelünk,
sosem leszünk urai az elhagyatottságnak.
A legtöbb, amit egymásért tehetünk,
hogy hagyjuk, ügyetlenségünk és balszerencsénk
érveljen egy nyers, váratlan kegyelem mellett.
Lehetnének őszinték is. Azt mondanám,
a legszerencsésebbek, akik tudják, hogy nem különlegesek,
de csak a művészet vagy a mindennapok változása
írgalmazhat ezzel az igazsággal. És még a művészet is
csak sejteti, mi nyugtalanított egy Melville-t,
mi csitíthat egy mahleri őrzöngést, te és én
még mindig más ablakokból tekintgetünk minden reggel
a térre, ugyanabban a fehér nappali fényben.

És amikor néhanapján egymás szobájába
 lépünk, elnehezülve, magabiztosan,
 a küszöbhez érve csak lézengünk kínosan,
 és a látogatást mindig megbánjuk utólag.
 A legdurvább tény talán, hogy csak a szeretők -
 és olykor ketten a szeretők kegyelmével -
 felejtik a szórványos betörések otrombaságát,
 és hagyják egymást szabadon jönni-menni.
 Többségünk túl hamar zárkózik éléskamrákba,
 telefirkált könyvekbe, elszáradt muskátliba,
 az olcsó horoszkópokba, soha el nem küldött levelekbe.
 Az ajtó kinyílik talán, de a szoba megváltozott:
 nem az a szoba, ahonnan szemlélődünk éjjel-nappal.

Későn virágzó bölcsességet kíván a felismerés,
 hogy akiket csalhatatlannak ismertünk,
 épp olyan tragikomikus csetlő-botlók, mint mi magunk.
 A tudás óvatosságot nemz. Lábujihegyen járunk,
 többet követelve, mint amennyit viszonzni tudánk.
 Végül kétélű felfedezés kerít minket kézre;
 az emberi cselekedettől válunk majd valóra,
 és akkor talán megismerhetjük egymást.

Hadd menjünk vissza a tökéletlenség iskolájába.
 Nem kergetjük tovább Platón szellemét,
 az egytől egyig hibátlan gyümölcsök kertjét,
 meg kell tagadnunk a végső, tiszta eget,
 és sétálnunk egyet másféle időkben.
 A legsavanyúbb alma fintora,
 hogy intenzív a tökéletlenség szaga.
 Lehet, hogy nem kéne zsebeinkből az utolsó
 morzsát, makacs pihét is kifogatnunk,
 de minden, amit elmondhatunk magunkról,
 abban benne rejlik az elszigeteltség kudarca -
 ha nem is a miénk, mindenesetre valakié.

Úgyhogy búcsút mondani jöttem,
 ez az én kis szertartásom,
 ez a hátrálás, egy utolsó pillantásért.
 Talán azt mondod majd, nem kell nekünk ceremónia,
 mert ismerjük egymást, hasadás és hasadék,

32 mint két szabálytalan kő, ami összeillik.
Mégis a búcsú ez, mert centiméterenként élünk,
és csak elvétve pillantjuk meg a teljes dimenziót.
Amire emlékezni akarok, az a formád -
létezésed teljes síkja, amit rávetítesz
a többi érkezőre, férfiakra és nőkre.
Arra kérném őket, hogy együtt hordozzák
magukat és a te rendkívüli léted, ahogy te viseled
a hibákat, amiktől egyszerre leszel önmagad és ember.

PLANETÁRIUM

*Caroline Herschelre (1750-1848), asztronómusra, William testvérére
és másokra gondolva*

Egy nő szörnyeteg alakjában
egy szörnyeteg nő alakjában
tele vannak velük az egek

egy nő "a hóban
Órák és műszerek között
vagy botokkal a földet mérve"

98 év hogy 8 üstököst
felfedezzen

ő akit a Hold uralt
mint minket
ellebeg az éjszakai égbe
csiszolt lencséken úszik

Nőgalaxisok
az elme tereiben
vezekelnek lobbanékonyágukért
fagyasztott oldalbordák

Egy szem,

“férfias, precíz, a teljes bizonyosság”
az Uraniborg örült hálóiból

33

szembekerül a NÓVÁVAL

a fényrobbanás minden impulzusával

a magból
ahogy az élet elszáll belőlünk

Tycho utolsó sóhaja
“Ne tűnjék úgy, hogy hiába éltem”

Azt látjuk, amit látunk
és látni - változni

a fény ami elsorvaszt egy hegyet
és az embert élni hagyja

A pulzár szívverése
a testemet izzasztó szív

A Bikából áradó
rádiójel

Lebombáztak mégis állok

Egész életemben ott álltam
amerre a jelek záporoztak
az univerzum legprecízebben sugárzott
legkevésbé fordítható nyelve
Galaktikus felhő vagyok olyan mély olyan hátra-
hajló hogy egy fényhullámnak 15
évébe telne átutazni rajtam és annyiba
telt Műszer vagyok nő
alakjában aki a pulzálást képként
adná vissza a test enyhüléséért
az elme átalakításáért.

(Fenyvesi Orsolya fordításai)